

banerne oeconomicke, men man skal gjøre det med den Grundsætning for Die: ikke at forsøge Udhytted, men derimod at gavne ved Driften af Jernbanerne. Nu møder jeg imidlertid den Indvending: Ja, det er vel det Rette, at Staten driver Banerne, men det er umuligt at opnaae. Det vilde være, sagde det ærede 7de Medlem for Kjøbenhavn (David), et af de mærkeligste Omslag, som man havde kjendt, dersom det nu skulde være muligt at sætte igjennem, at Staten overtog Driften af Jernbaner. Ja, dersom man, mine Herrer, naar der foreligger en Sag som denne, strax lader sig stræmme tilbage af de Hindringer, som man venter at maatte træde imøde, og lader Armene synke krafteløse ned, saa er Sagen tabt; det følger af sig selv. Men, hvis man havde baaret sig faaledes ad med Hensyn til de jydsk-syenske Jernbaner fra Begyndelsen af, saa havde vi nu enten slet ikke havt nogen Jernbane i Sjælland, eller ogsaa havt en Jernbane, der bevægede sig paa de allermærkværdigste Steder, igjennem de største Ørkener, der vare at finde i Sjælland. Der har været meget at bekæmpe med Hensyn til Jernbaneanlægene i Sjælland; der har været Høibergstheorier, Nedekamsystemer, patriotiske Forsamlinger og Taler fra den ene Ende af Sjælland til den anden, og al Slags engelsk-dansk Humbug fra forskjellige Sider; men man har lykkeligt overvundet alle Hindringer, ved ikke at blive træt af at gjentage, hvad man ansaae for det Rigtige, og af at anføre de Grunde, hvorpaa man støttede dette, ved bestandigt at sige Ja til, hvad man ansaae for det Rigtige, og Nei til det Modsatte. Saaledes er man naaet til at faae tilfredsstillende Jernbaneanlæg i Sjælland; vil man opnaae noget Tilfredsstillende med Hensyn til Jernbanernes Drift, vil jeg raade til, at man bærer sig ad paa samme Maade.

Brasch: Da jeg aldeles kan slutte mig til, hvad den sidste ærede Taler har udtalt, finder jeg ingen Anledning til at forlange Discussionen. Det forekommer mig kun, at den Hovedbetragtning, der maa gjøres gjældende, bliver, at det først maa anerkjendes at være det Rette, at Driften skal overgaae til Staten. Jeg mener nemlig, at der er en stor

Banffelighed, som det sjællandske Jernbaneselskab vilde have ved at overtage denne Drift. Selv hvis det med den bedste Villie vilde søge at bringe det Hele ind i det rette Spor, vilde det møde en Opinion, en forudsattet Mening i de Provindser, hvis Baner kom under dets Bestyrelse. Derfor slutter jeg mig ganske til den Opfattelse, der anseer Jernbanernes Drift ved Staten for ønskelig.

Madvig: Efter det Foredrag, som vi have hørt af det ærede 12te kongevalgte Medlem (Fischer), kan ogsaa jeg fatte mig meget kort, idet han væsentligt har berørt de Punkter, som jeg især vilde have fremdraget. Foruden Ønsket om at fremsætte min Hovedbetragtning af selve Sagen, var der dog endnu et Moment, der igaar bragte mig til at forlange Ordet; og derom vil jeg allsaa nu tilføje et Par Ord, idet jeg maa ønske lidt stærkere at betone, hvad der dog allerede blev antydet i Slutningen af det Foredrag, som idag blev holdt af den ærede Indenrigsminister. Vi skulle stemme om et specielt Lovudkast, der gaaer ud paa Overdragelsen af Driften af de jydsk-syenske Baner til det sjællandske Jernbaneselskab. Bagved denne Afstemning ligger imidlertid tillige Afgjørelsen af et andet Spørgsmaal, nemlig om vi overhovedet skulle foretage en Forandring ved de jydsk-syenske Jernbaners nuværende Drift. Det er overmaade vigtigt, at det med Hensyn til Afstemningen bliver klart, i hvilket Forhold man stiller disse to Spørgsmaal. Der er fra flere Sider blevet reist en stærk Opposition imod Overdragelsen af Driften af de omhandlede Jernbaner til det sjællandske Jernbaneselskab. Jeg veed ikke, hvor stærkt denne Opposition er, og hvor stærkt den kunde forsøge at gjøre sig gjældende; men hvis den f. Ex. førte til, at man hindrede Lovudkastet fra at komme til 2den Behandling, vilde det være meget uheldigt, thi om det første Hovedspørgsmaal om, at der maa stee en Forandring, og det meget snart, med Hensyn til de jydsk-syenske Jernbaners Drift, troer jeg, at der ikke kan og ikke bør være nogen Tvivl, og jeg troer heller ikke, at der er nogen Tvivl derom, naagtet to Talere ved Begyndelsen af denne Discussion i forrige Møde her i Thinget udtalte sig i modsat Ret-